

Zasada DNSH w KPO i Polityce Spójności

Warszawa, 18 stycznia 2022 r.

Źródła informacji - Rozporządzenie o taksonomii, przyjęte w 2020 r.

- **Artykuł 17** rozporządzenia w sprawie taksonomii definiuje szkodę dla każdego z sześciu celów środowiskowych: łagodzenie zmian klimatu, adaptacja do zmian klimatu, zrównoważone użytkowanie i ochrona zasobów wodnych i morskich, przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym, zapobieganie i kontrola zanieczyszczeń, ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów;
- **Akty delegowane:** zgodnie z rozporządzeniem w sprawie taksonomii dwa akty delegowane doprecyzowują techniczne kryteria kwalifikacji dla każdego z sześciu celów środowiskowych, w tym sposób przestrzegania DNSH;

Źródła informacji - Rozporządzenie RRF

- **Artykuł 5 pkt 2:** *Przy pomocy Instrumentu wspierane są wyłącznie działania zgodne z zasadą „nie czynić poważnej szkody”;*
- **Artykuły 18 d:** *KPO obejmuje w szczególności następujące elementy: „wyjaśnienie, w jaki sposób plan odbudowy i zwiększania odporności zapewnia, aby żadne z działań służących realizacji reform i inwestycji ujętych w planie odbudowy i zwiększania odporności nie czyniło poważnych szkód dla celów środowiskowych w rozumieniu art. 17 rozporządzenia (UE) 2020/852 (zasada „nie czynić poważnych szkód”);”;*
- **Artykuł 19 pkt 3 d:** *Komisja ocenia adekwatność, skuteczność, efektywność oraz spójność planu odbudowy i zwiększania odporności i w tym celu bierze pod uwagę następujące kryteria: czy plan odbudowy i zwiększania odporności zapewnia, aby żadne z działań służących realizacji reform i projektów inwestycyjnych ujętych w planie odbudowy i zwiększania odporności nie czyniło poważnych szkód dla celów środowiskowych w rozumieniu art. 17 rozporządzenia (UE) 2020/852 (zasada „nie czynić poważnych szkód”); w tym celu Komisja przedstawia państwom członkowskim wytyczne techniczne;*

Źródła informacji - Przewodnik

- Ocena na poziomie działania (reformy lub inwestycji): Każde indywidualne działanie musi być zgodne z zasadą DNSH. W związku z tym zgodność nie jest oceniana na poziomie KPO jako całości ani na poziomie komponentu, ale na poziomie działania.
- Możliwość zastosowania technicznych kryteriów przesiewowych taksonomii: nie jest to wymóg prawny; jeszcze nie jest zatwierdzony i często nie ma pełnego zastosowania do RRF. Jednak projekt kryteriów może być wykorzystany jako punkt odniesienia w ocenie DNSH; ale biorąc pod uwagę różny zakres RRF, ich znaczenie należy oceniać indywidualnie dla każdego przypadku.
- Przypadki, w których działanie jest oznaczone 100% współczynnikiem klimatycznym: Gdy uznajemy, że działanie może przyczynić się do osiągnięcia celu klimatycznego i zastosowano współczynnik 100%, można uznać, że spełnione są wymagania DNSH dla odpowiedniego celu klimatycznego.

Źródła informacji - Przewodnik

- Państwa członkowskie mogą przeprowadzić weryfikację zrównoważonego rozwoju, OOS lub SOOS dla niektórych działań w swoim planie.
- Narzędzia te mogą wspierać ocenę DNSH dla tych działań, ale nie zwalniają państw członkowskich z przeprowadzania oceny DNSH.
- Wynika to z tego, że wymogi OOS/SOOS i korekty nie odpowiadają całkowicie wymogom art. 17 rozporządzenia w sprawie taksonomii (np. nowy port lotniczy mógłby zostać zbudowany na podstawie OOS, ale może nie być zgodny z art. 17).

Źródła informacji – Wniosek o płatność – Nota do dyskusji na temat wniosków o płatność w kontekście RRF

Pkt 5. Przepisy dotyczące DNSH

- *W przypadku wielu działań zawartych w planach, kamienie milowe i wskaźniki obejmują specyficzne zabezpieczenia dla tych działań mające na celu zapewnienie zgodności z DNSH. W takim przypadku konieczne będą konkretne dowody w celu ustalenia, że te zabezpieczenia były przestrzegane. **Dowody te należy przedstawić, gdy państwa członkowskie formalnie składają wnioski o płatność**, jako część należytego uzasadnienia osiągnięcia kamieni milowych i celów, wykazując, że przestrzegane są przepisy decyzji wykonawczej Rady. Wskazana jest wczesna wymiana tych dowodów i projektów umów, o których wspomniano, aby uniknąć problemów na etapie oceny.*
- *Przegląd rodzajów działań oraz związanych z nimi kamieni milowych i celów w ramach planów, które są powiązane z weryfikacją aspektów DNSH zawarty został w tabeli. Wskazuje rodzaj informacji i poziom szczegółowości, jakich będzie potrzebowała Komisja, aby zweryfikować osiągnięcie takich etapów i celów. Zakres i poziom szczegółowości dokumentacji będzie również zależeć od charakteru mechanizmu weryfikacji wskazanego dla każdego celu pośredniego i końcowego, jak określono w ustaleniach operacyjnych między Komisją a państwami członkowskimi.*

Źródła informacji – Wniosek o płatność – Nota do dyskusji na temat wniosków o płatność w kontekście RRF – tabela (fragment)

Rodzaj działania	Środki ochronne DNSH odzwierciedlone w załączniku CID	Dowody leżące u podstaw
Zaproszenia horyzontalne dla projektów, w tym zapisy DNSH (np. lista wykluczeń; wykorzystanie najlepszych w swojej klasie technologii o niskim wpływie; zgodność z prawodawstwem środowiskowym; neutralność technologiczna dla zaproszeń związanych z badaniami i rozwojem). Również zaproszenia do składania zamówień publicznych.	1. Rozpoczęcie naboru projektów wraz z zakresem zadań, w tym kryteriami kwalifikowalności, które zapewniają, że wybrane projekty są zgodne z zasadą DNSH .	Przed ogłoszeniem zaproszeń państwa członkowskie będą musiały przedstawić Komisji : <ul style="list-style-type: none">• projekt zakresu zadań, w tym warunki kwalifikowalności i kryteria wyboru, pokazujące, w jaki sposób integrują odpowiednie zabezpieczenia związane z DNSH;• wyjaśnienie metodologii i procesu, który będzie stosowany w celu zapewnienia, że wybrane projekty są zgodne z zasadą DNSH. Aby zapewnić wystarczającą ilość czasu na przedyskutowanie i ewentualną zmianę dokumentów, informacje te należy dostarczyć z dużym wyprzedzeniem (np. 6 miesięcy) przed kamieniem milowym w postaci ogłoszenia zaproszenia do składania projektów. W celu wykazania, że kamień milowy został osiągnięty, w ramach wniosku o płatność należy przedstawić ostateczny, opublikowany zakres uprawnień, szczegółowo określający warunki kwalifikowalności i kryteria wyboru, ustalając, że zawierają one odpowiednie zabezpieczenia związane z DNSH.

Źródła informacji – Wniosek o płatność – informacje przekazane w trakcie spotkania z KE

- W przypadku inwestycji, w których wymagania związane z DNSH zostały uzgodnione w kamieniach milowych i celach zawartych w CID, konieczny będzie wczesny przegląd zaproszeń do składania wniosków lub innych odpowiednich dokumentów, w celu upewnienia się, że są one zgodne z zasadą DNSH. Gdyby miało to zostać sprawdzone ex post, po sfinalizowaniu zakupu, wiązałoby się to ze znacznym ryzykiem nieosiągnięcia celu pośredniego lub końcowego bez możliwości podjęcia przez państwo członkowskie jakichkolwiek działań naprawczych. Taki przegląd powinien nastąpić jak najszybciej, aby uniknąć opóźnień w realizacji inwestycji – jest to jeden z celów regularnego nieformalnego dialogu, jaki będą prowadzić KE i państwa członkowskie.
- Jeśli chodzi o dobór dowodów, Komisja opracowuje metodologię. Szczegółowe wytyczne w tej kwestii zostaną przekazane państwom członkowskim. Państwa członkowskie mają obowiązek przechowywania wszystkich podstawowych dowodów.

Konieczność zastosowania szczegółowej analizy DNSH - reformy

- Reforma B2.1. Poprawa warunków dla rozwoju technologii wodorowych oraz innych gazów zdekarbonizowanych;
- Reforma B2.2. Poprawa warunków dla rozwoju odnawialnych źródeł energii;
- Reforma B3.1. Wsparcie zrównoważonej gospodarki wodno-ściekowej na terenach wiejskich;
- Reforma B3.5. Reforma budownictwa mieszkaniowego;
- Reforma C1.1. Zapewnienie powszechnego dostępu do szybkiego Internetu – rozwój infrastruktury sieciowej;
- Reforma E1.1. Wzrost wykorzystania transportu przyjaznego dla środowiska (częściowo);
- Reforma E2.1. Zwiększenie konkurencyjności sektora kolejowego (częściowo);
- Reforma E2.2. Zwiększenie bezpieczeństwa transportu;
- Reforma E1.2. Zwiększenie udziału zero i niskoemisyjnego transportu oraz przeciwdziałanie i zmniejszenie negatywnego oddziaływania transportu na środowisko;
- Reforma E2.3 Zwiększenie dostępności transportowej, bezpieczeństwa i cyfrowych rozwiązań

Brak konieczności szczegółowej analizy DNSH - reformy

- Reforma: A1.1. Reforma ram fiskalnych;
- Reforma: A1.2. Dalsze ograniczenia obciążeń regulacyjnych i administracyjnych (kontynuacja kompleksowej reformy prawa gospodarczego) – częściowo;
- Reforma: A1.4. Reforma na rzecz poprawienia warunków konkurencyjności i ochrony producentów/ konsumentów w sektorze rolnym - częściowo;
- Reforma: A2.1. Przyspieszenie procesów robotyzacji i cyfryzacji i innowacji;
- Reforma A2.4. Wzmocnienie mechanizmów współpracy pomiędzy sektorem nauki oraz przemysłem;
- Reforma A3.1. Kadry dla nowoczesnej gospodarki - poprawa dopasowania umiejętności i kwalifikacji do wymogów rynku pracy w związku z wdrażaniem nowych technologii w gospodarce oraz zieloną i cyfrową transformacją;

Brak konieczności szczegółowej analizy DNSH - reformy

- Reforma A4.1. Efektywne instytucje na rzecz rynku pracy;
- Reforma A4.2. Reforma na rzecz poprawy sytuacji rodziców na rynku pracy poprzez zwiększenie dostępu do opieki nad dziećmi do lat 3;
- Reforma A4.3. Wdrożenie ram prawnych dla rozwoju ekonomii społecznej;
- Reforma A4.4. Uelastycznienie form zatrudnienia, w tym wprowadzenie pracy zdalnej;
- Reforma A4.5. Rozwiązania na rzecz dłuższego pozostawania na rynku pracy osób w wieku średnim i starszych (50+);
- Reforma A4.6. Wzrost uczestnictwa w rynku pracy poprzez rozwój opieki długoterminowej;
- Reforma A.4.7. Ograniczenie segmentacji rynku pracy;
- Reforma A2.5. Wzmacnianie potencjału instytucji kultury do współpracy z sektorem nauki i przedsiębiorstwami

Brak konieczności szczegółowej analizy DNSH - reformy

- Reforma C2.1. Zwiększenie skali zastosowań rozwiązań cyfrowych w sferze publicznej, gospodarce i społeczeństwie wraz z jednoczesnym rozwojem kompetencji cyfrowych obywateli;
- Reforma C3.1. Zwiększenie cyberbezpieczeństwa systemów informacyjnych, wzmocnienie infrastruktury przetwarzania danych oraz optymalizacja infrastruktury służb państwowych odpowiedzialnych za bezpieczeństwo;
- Reforma C2.2. Reforma podstaw cyfryzacji systemu oświaty i wychowania;
- Reforma D2.1. Stworzenie odpowiednich warunków dla zwiększenia liczebności kadry medycznej;
- Reforma D3.1. Podniesienie efektywności i jakości systemu ochrony zdrowia poprzez wsparcie polskiego potencjału badawczo-rozwojowego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu (częściowo);
- Reforma D1.2. Zwiększenie efektywności, dostępności i jakości świadczeń zdrowotnych podmiotów leczniczych na poziomie powiatowym;

Źródła informacji – Wytyczne dla Polityki Spójności - *Commission explanatory note*

- **Pkt 3** - Dlatego na etapie programowania należy przeprowadzić specjalną ocenę, aby zapobiec włączeniu do programów działań lub rodzajów działań, które mogłyby wyrządzić znaczne szkody. Aby zapewnić spójne stosowanie tej zasady we wszystkich instrumentach finansowania UE, **zaleca się stosowanie podejścia przyjętego w ramach RRF**, dostosowanego do uwzględnienia ram prawnych programowania na mocy rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów. Podobnie jak w podejściu przyjętym w RRF, zgodność ex-ante z zasadą DNSH w ramach polityki spójności ma być zapewniona na poziomie definiowania rodzajów działań w programach;
- **Pkt 3** - W przypadku zidentyfikowania potencjalnych zagrożeń dla zgodności z zasadą DNSH, proponowane działanie należy dostosować, uwzględniając niezbędne środki łagodzące, które zostaną wdrożone w celu zapobiegania i kompensowania wszelkich znaczących szkód w odniesieniu do sześciu celów środowiskowych objętych rozporządzeniem w sprawie taksonomii. Jeżeli nie jest to możliwe, dany rodzaj działania należy usunąć z programu;

Źródła informacji – Wytyczne dla Polityki Spójności - *Commission explanatory note*

- **Pkt 4** – *Wszelkie niezbędne informacje uzupełniające dotyczące sposobu uwzględnienia zasady DNSH powinny być dokumentowane przez państwa członkowskie i udostępniane na żądanie służb Komisji w nieformalnym dialogu z władzami krajowymi;*
- **Pkt 6** - *Państwa członkowskie muszą zatem wprowadzić procedury selekcji, które są wystarczająco szczegółowe, aby zapewnić zgodność operacji z rodzajami działań zgodnymi z DNSH określonymi w zatwierdzonych programach.*

Co możemy zrobić?

- Opracowanie obowiązkowych kryteriów związanych z zasadą DNSH dla procedury wyboru projektów oraz dla postępowań o udzielenie zamówień publicznych;
- Poradnik dla przedsiębiorców – jak dokonać analizy DNSH projektu, jak wdrażać projekt objęty zasadą DNSH;
- Poradnik dla instytucji organizujących przetargi – jak oceniać projekty pod kątem zgodności z zasadą DNSH, jak monitorować wdrażanie projektów objętych zasadą DNSH;
- Szkolenia - TSI

MINISTERSTWO FUNDUSZY
I POLITYKI REGIONALNEJ

Dziękuję za uwagę

[www.gov.pl/web/
fundusze-regiony](http://www.gov.pl/web/fundusze-regiony)

[@MFIPR_GOV_PL](https://twitter.com/MFIPR_GOV_PL)

[@MinisterstwoFunduszy
iPolitykiRegionalnej](https://www.facebook.com/MinisterstwoFunduszyiPolitykiRegionalnej)

[#wspolna2przez4](https://www.instagram.com/#wspolna2przez4)